KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

TIẾNG VIỆT 5

NHỮNG NGỌN NÚI NÓNG RẪY

Trang 68

KHỞI ĐỘNG

Tìm sự đặc biệt của những ngọn núi trên.

NÚI KILIMANJARO (TANZANIA)

Là núi lửa cao nhất thế giới, được hình thành từ tro bụi, dung nham và đá. Với chiều cao 5.895 m, núi lửa này cũng nắm giữ kỷ lục là ngọn núi cao nhất châu Phi và đỉnh núi lớn nhất thế giới không thuộc một dãy núi. Người ta ước tính Kilimanjaro phun dung nham lần cuối vào khoảng 360.000 năm trước.

ĐỈNH KIM CƯƠNG (HAWAII, MỸ)

(Còn gọi là đỉnh Gió Hú) có tên chính thức là Diamond Head. Trông từ bên ngoài, miệng núi lửa Diamond Head sở hữu hình nón rộng với đường kính 3.520 feet và đỉnh cao 760 feet. Nó được hình thành trong một lần phun trào duy nhất từ cách đây 150.000 năm trước. Miệng núi lửa từ trên cao, giống như một chiếc vương miện màu xám duyên dáng chấm phá cho bức tranh phong cảnh tuyệt đẹp của hòn đảo O'ahu.

NÚI BROMO (INDONESIA)

Nằm trong "Vành đai lửa", tỉnh Đông Java của Indonesia nổi tiếng với những ngọn núi lửa. Trong đó phải kể đến núi Bromo, chỉ cao 2.392 m, nhưng là địa điểm nổi tiếng và được chụp ảnh nhiều nhất. Bromo là một trong 3 đỉnh núi đá nguyên khối nằm trong miệng núi lửa Tengger Massif của vườn quốc gia Bromo Tengger Semeru.

LUYỆN ĐỌC VĂN BẢN

Những ngọn núi NÓNG RẬY

(Theo A-ni-ta Ga-nê-ri, Dương Kiều Hoa dịch)

Những ngọn núi NÓNG RẪY

Nói đến núi lửa, đa số mọi người nghĩ đến một quả núi hình nón đang bốc lửa nóng rẫy. Nhưng thực tế, núi lửa không phải bao giờ cũng y như vậy. Có quả núi lửa hình nón, có quả lại hình tròn thoai thoải.

Một số phun lửa, một số khác chỉ phun khói, khí hoặc các đám mây tro. Một số quả núi lửa nổ với tiếng động kinh hoàng, một số khác chỉ rít lên khe khẽ. Ngoài núi lửa trên mặt đất còn có những quả núi lửa hoạt động ngầm trong nước biển nữa.

Để hiểu núi lửa hình thành ra sao, bạn cần biết Trái Đất được tạo bởi nhiều lớp khác nhau, y hệt một củ hành khổng lồ với nhiều lớp áo.

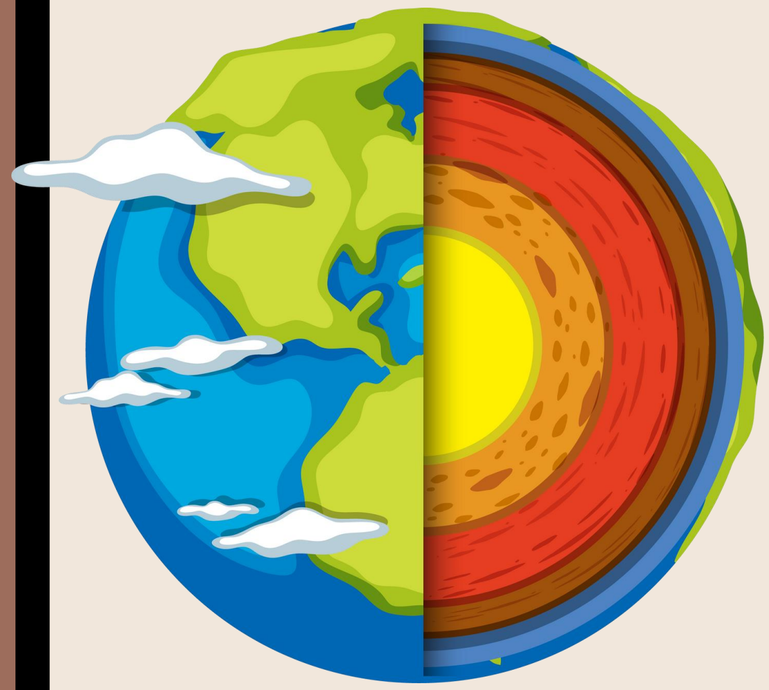

Lớp ngoài cùng của Trái Đất là lớp vỏ rất cứng, chính là nơi mà bạn đang đi đứng nhảy nhót phía trên. Dưới lớp vỏ, có những chỗ đã bị sức nóng nung chảy thành một thứ mác-ma đặc quánh. Thứ mác-ma này giống như cháo đặc lục bục sôi ở khoảng 700 đến 1 300 độ C.

Do nhiều nguyên nhân, dòng mác-ma sôi sùng sục này có thể len lên trên, xuyên qua kẽ nứt ở lớp vỏ và phun trào, tạo thành núi lửa.

Vậy là nếu mặt đất tự nhiên nứt ra và từ kẽ nứt đó trào ra một thứ đá nóng chảy, thì chắc chắn là chúng ta đang thấy một quả núi lửa đấy.

(Theo A-ni-ta Ga-nê-ri, Dương Kiều Hoa dịch)

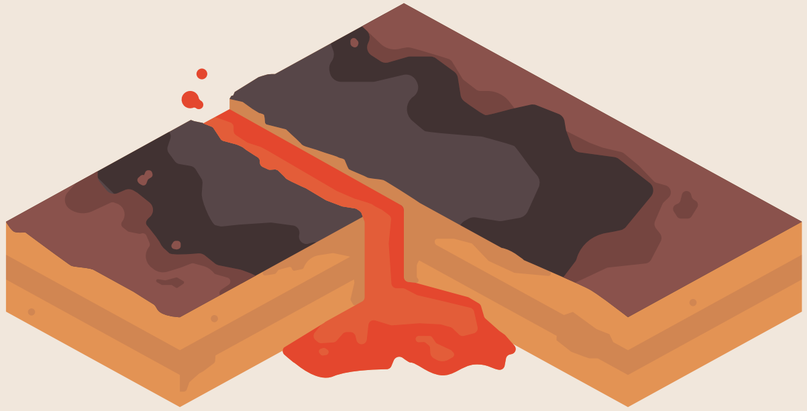

CHIA ĐOẠN

ĐOẠN 1

Nói đến núi lửa

....

trong nước biển nữa.

ĐOẠN 2

Để hiểu núi lửa

....

nhiều lớp áo.

ĐOẠN 3

Lớp ngoài cùng

....

thành núi lửa.

ĐOẠN 4

Vậy là nếu

....

quả núi lửa đấy.

ĐỌC NỐI TIẾP

LUYỆN ĐỌC TỪ

nóng rẫy

lục bục

....

thoai
thoải

kẽ nứt

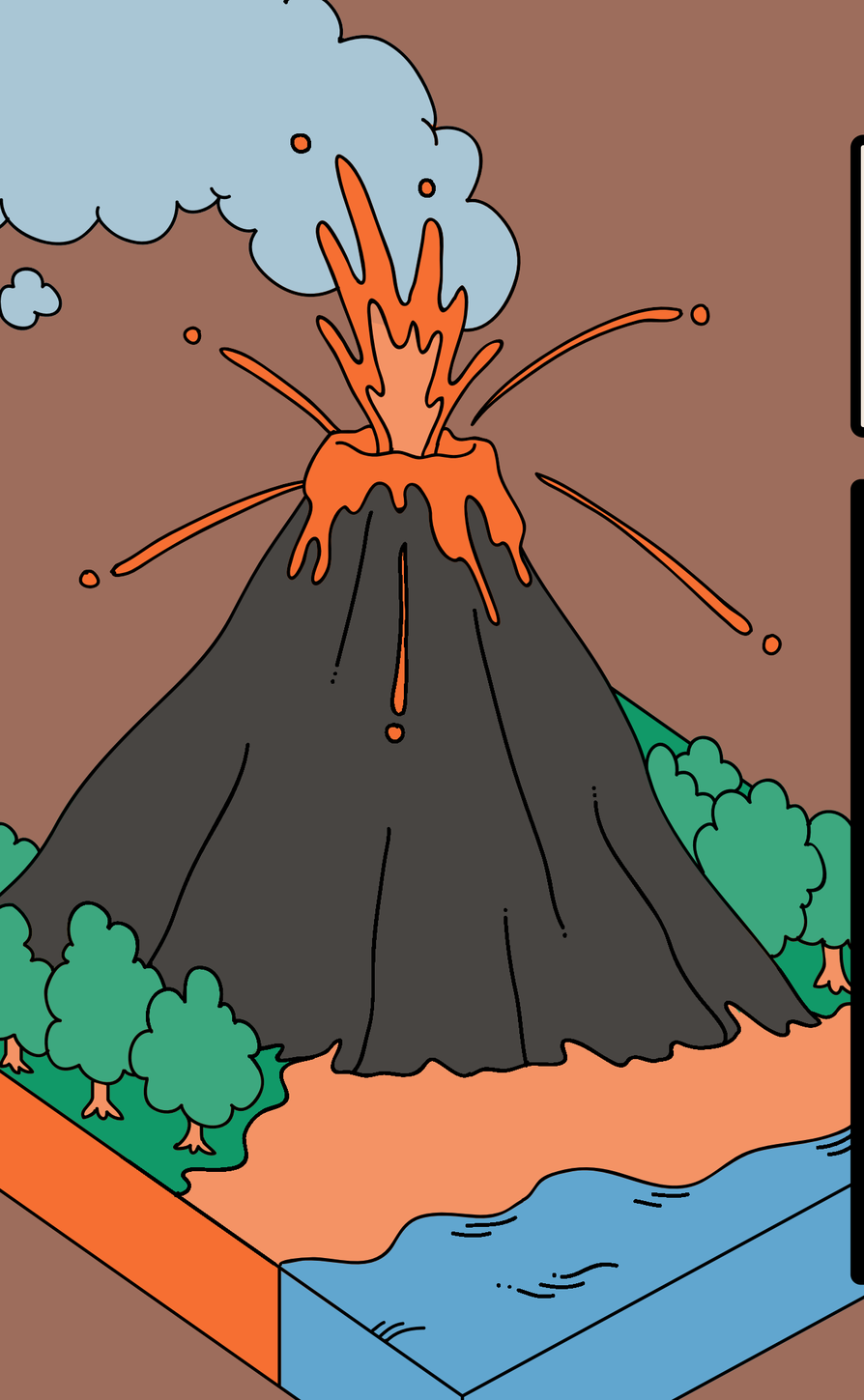

LUYỆN ĐỌC CÂU

Để hiểu núi lửa hình thành ra sao,/ bạn cần biết/Trái Đất được tạo bởi nhiều lớp khác nhau,/ y hệt một củ hành khổng lồ/với nhiều lớp áo.

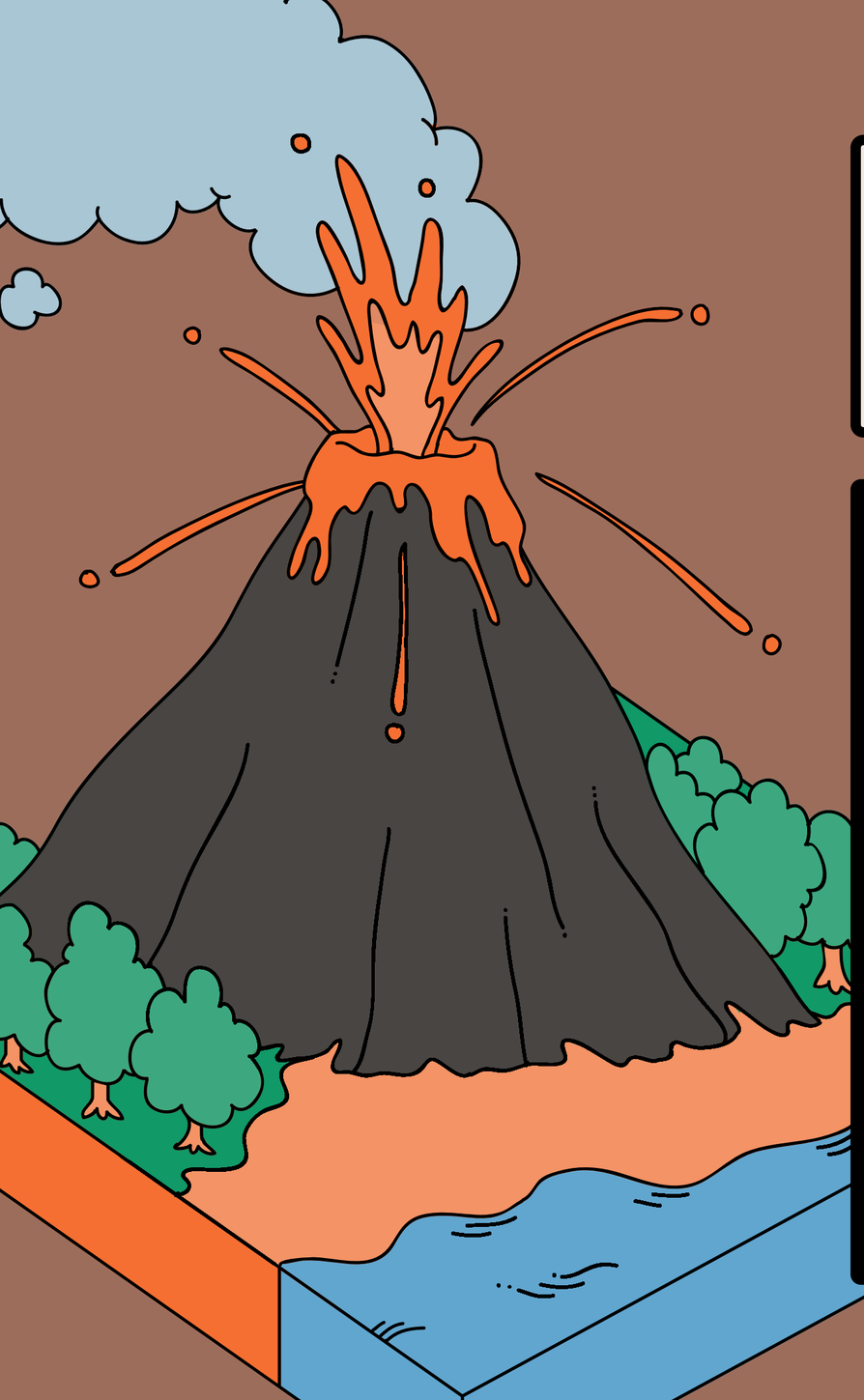

LUYỆN ĐỌC CÂU

Vậy là/ nếu mặt đất tự nhiên nứt ra và từ kẽ nứt đó trào ra/ một thứ đá nóng chảy,/ thì chắc chắn là/ chúng ta đang thấy một quả núi lửa đấy.

LUYỆN ĐỌC NHÓM

THI ĐỌC

ĐÁNH GIÁ VIỆC ĐỌC

Đọc đúng từ; đọc diễn cảm.

Đọc trôi chảy, đúng tốc độ.

Ngắt nghỉ hơi đúng chỗ.

TÌM HIỂU BÀI

Những đặc điểm dưới đây của núi lửa được miêu tả như thế nào?

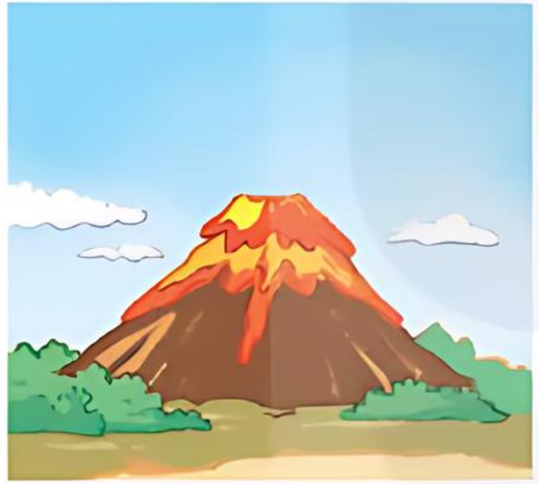

Hình dáng

Hoạt động

Tiếng động

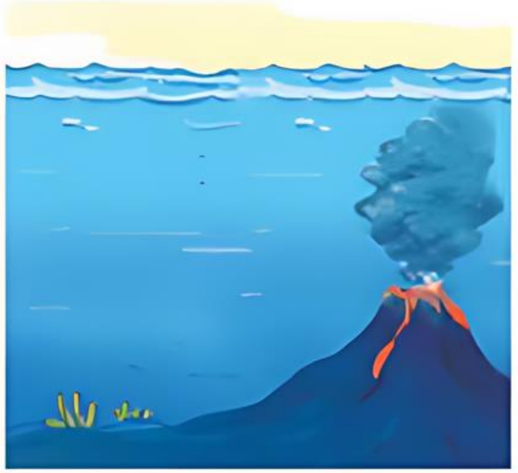

Vị trí

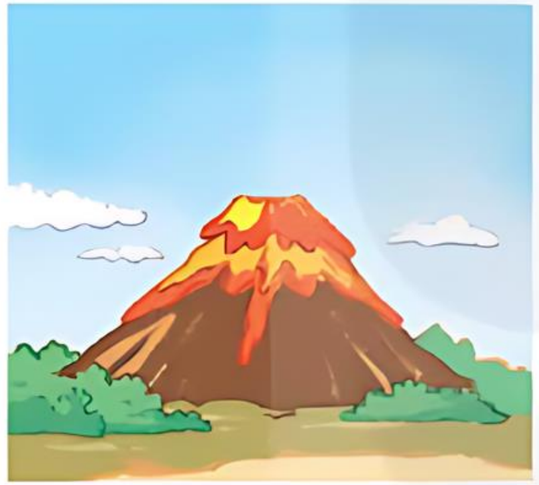

Hình dáng

hình nón, hình thoai thoải

Hoạt động

phun lửa, khói, khí hoặc đám mây tro

Tiếng động

nổ với tiếng động kinh hoàng, rít lên khe khẽ

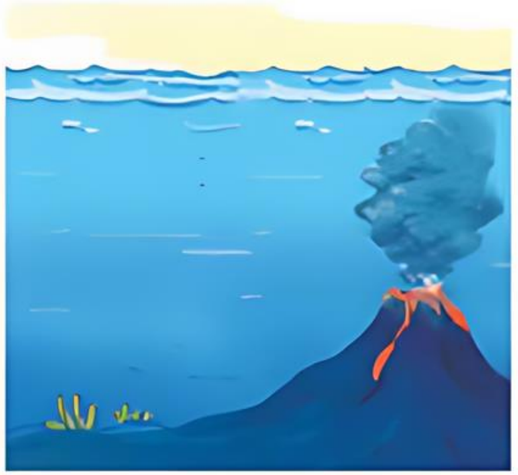

Vị trí

trên mặt đất, hoạt động ngầm dưới biển

Vì sao Trái Đất được miêu tả “y hệt một củ hành khổng lồ”? Em nghĩ gì về hình ảnh đó?

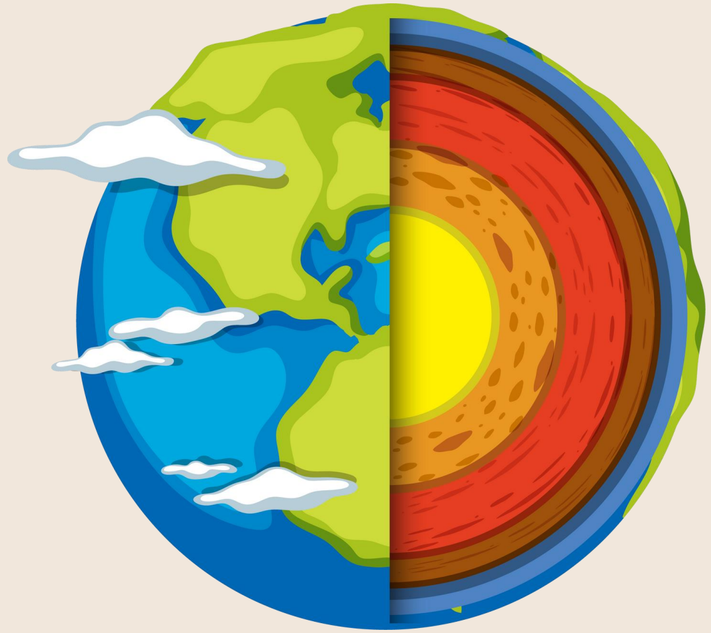

Lớp vỏ Trái Đất và mác-ma bên dưới được miêu tả như thế nào?

Lớp vỏ Trái Đất: rất cứng

Mác-ma: đặc quán, giống như cháo đặc lục bục sôi ở khoảng 700 đến 1 300 độ C, sôi sùng sục

MÁC-MA

đá nóng chảy trong lòng đất

Núi lửa được hình thành ra sao?

Núi lửa được hình thành bởi: mác-ma dưới lớp vỏ trái đất len lên trên, xuyên qua kẽ nứt ở lớp vỏ rồi phun trào tạo ra núi lửa.

Trao đổi với bạn về các thông tin trong bài đọc theo gợi ý.

- Thông tin em đã biết
- Thông tin mới đối với em
- Thông tin em thấy thú vị nhất
- Thông tin em muốn biết

LUYỆN ĐỌC LẠI

Luyện đọc thầm
toàn bài

LUYỆN TẬP SAU VĂN BẢN

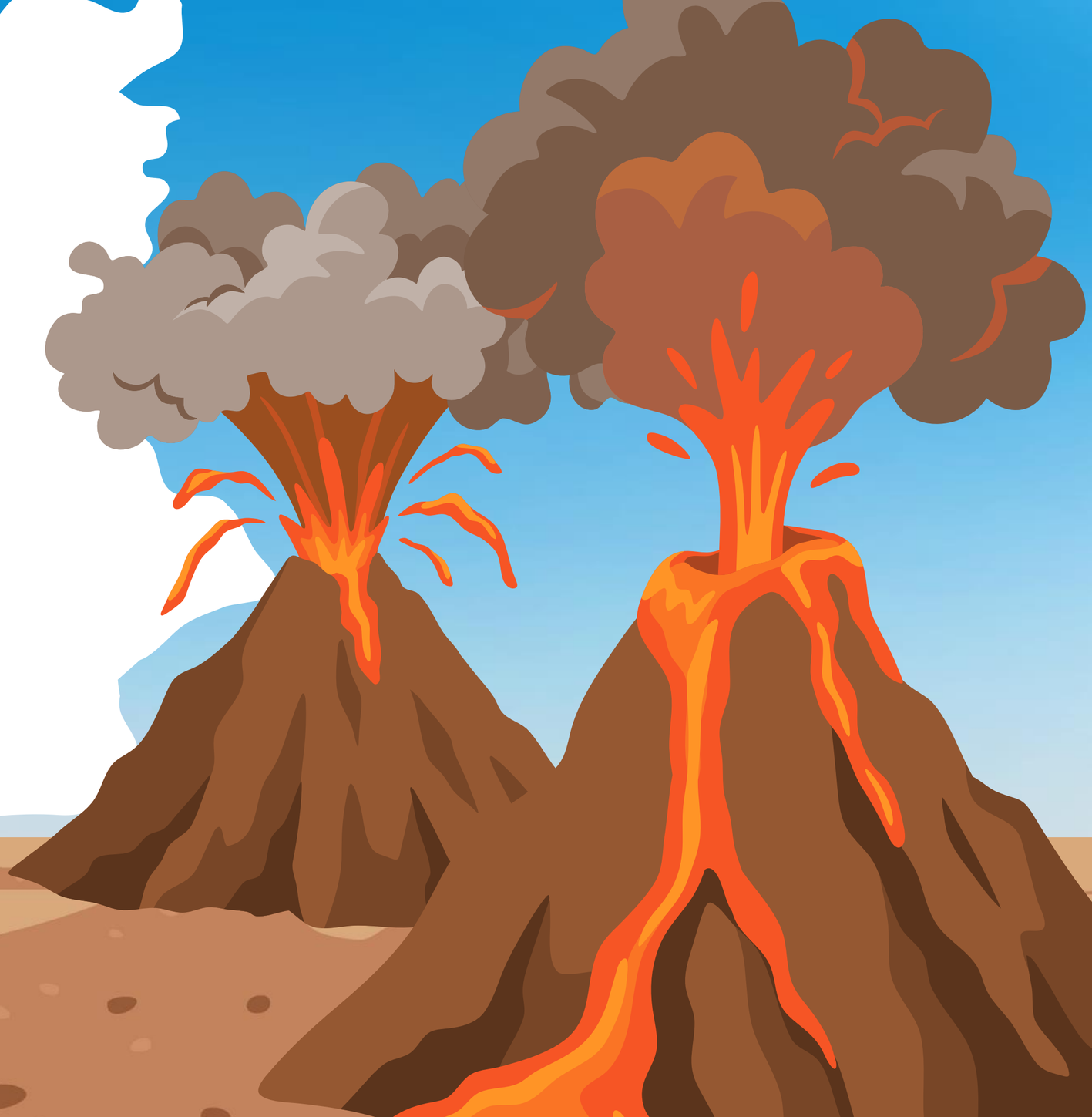

Tìm những từ ngữ chỉ hiện tượng tự nhiên có thể gây thiệt hại nặng nề cho đời sống con người.

ĐỘI A	ĐỘI B

Xói mòn, sạt lở

hạn hán

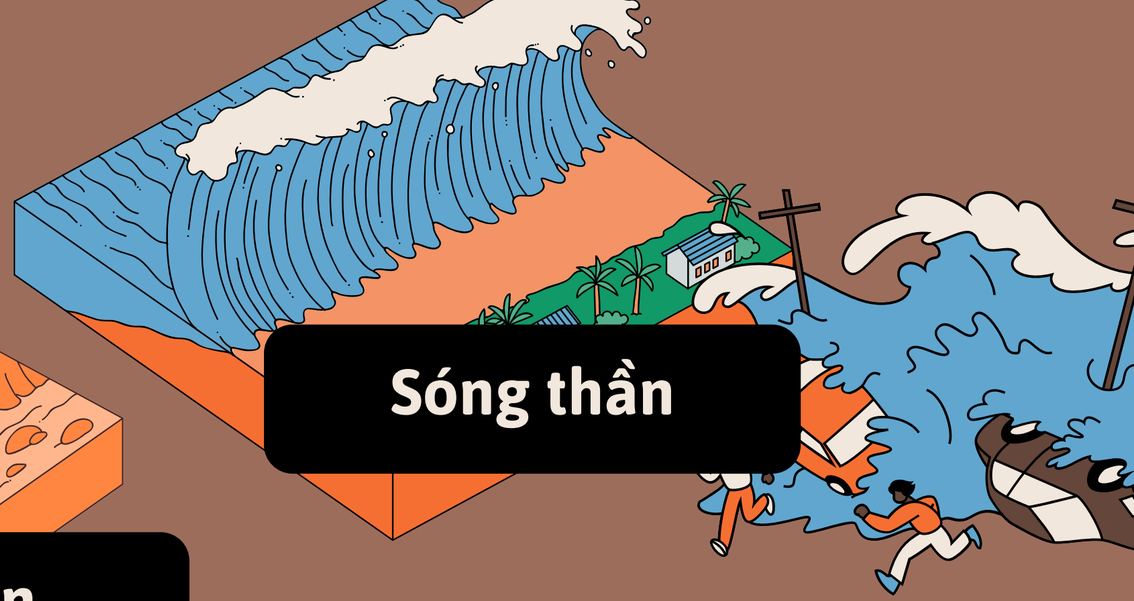

Sóng thần

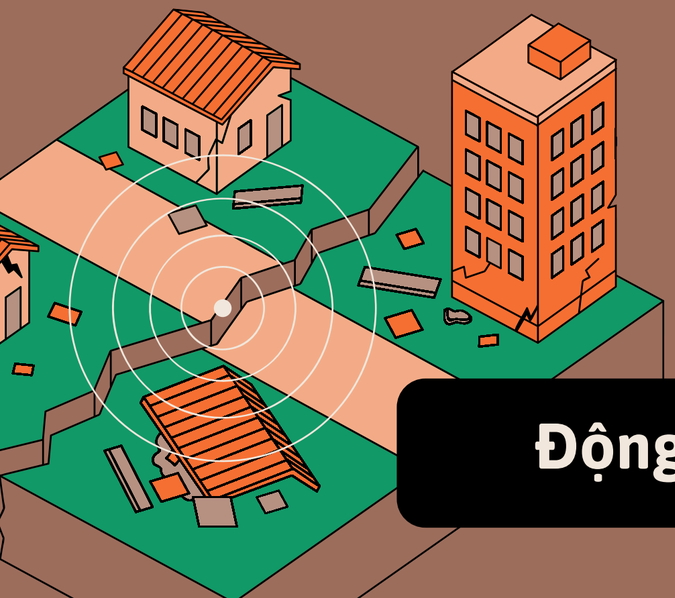

Động đất

lốc xoáy

Núi lửa phun trào

Thông tin

Vào ngày 26 tháng 12 năm 2004, một trận động đất dưới biển đã kích hoạt những cơn sóng biển mạnh mẽ tấn công bờ biển phía bắc Sumatra.

Trận động đất cũng đi qua các quốc gia khác, khiến 230.000 người tử vong.

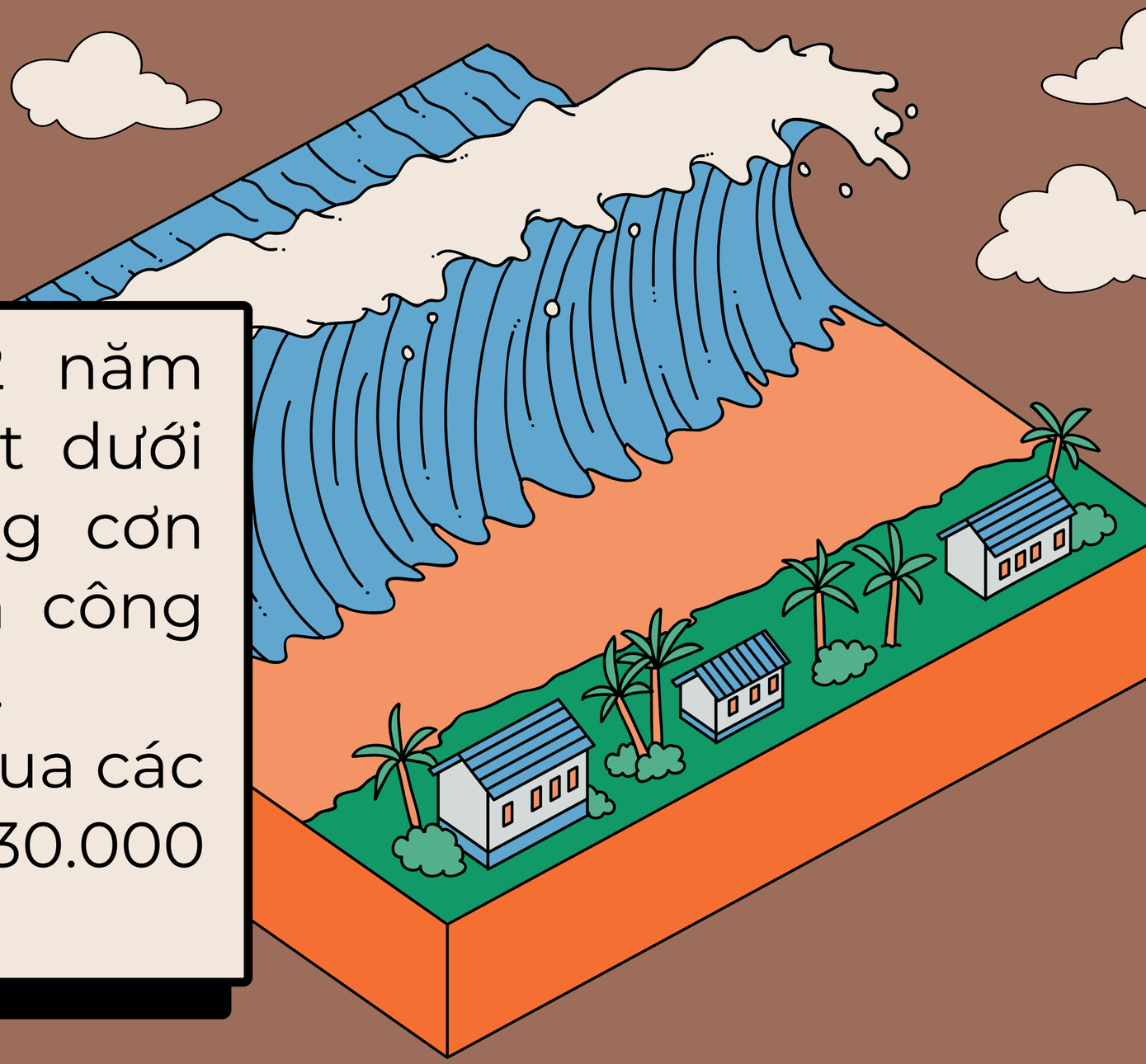

THÔNG TIN

Mưa axit gây ảnh hưởng tới sức khỏe, bầu khí quyển, phá hủy môi trường sống của các loài sinh vật, cây trồng, làm xói mòn các công trình kiến trúc.

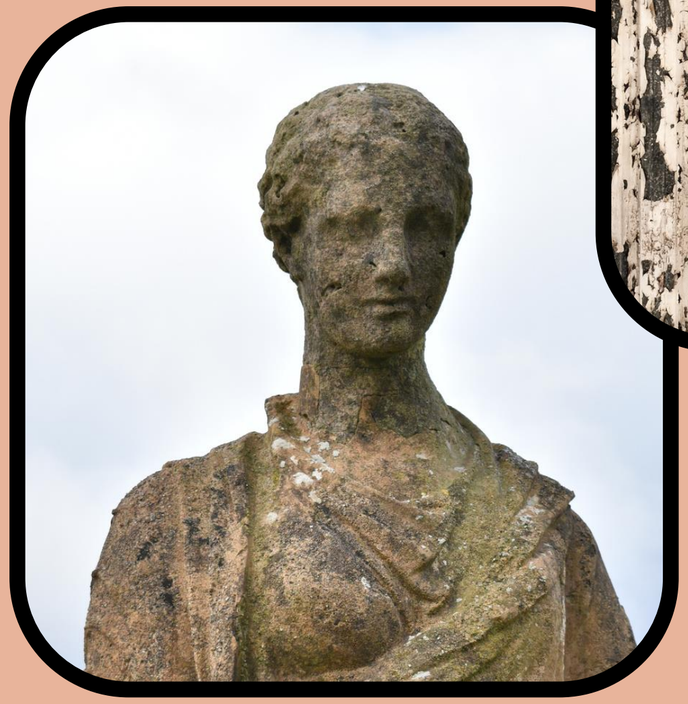

Trong các cặp từ ngữ dưới đây, từ quả và từ lửa nào được dùng với nghĩa gốc, từ quả và từ lửa nào được dùng với nghĩa chuyển?

nghĩa gốc

nghĩa chuyển

quả núi

quả cam

núi lửa

ngọn lửa ước mơ

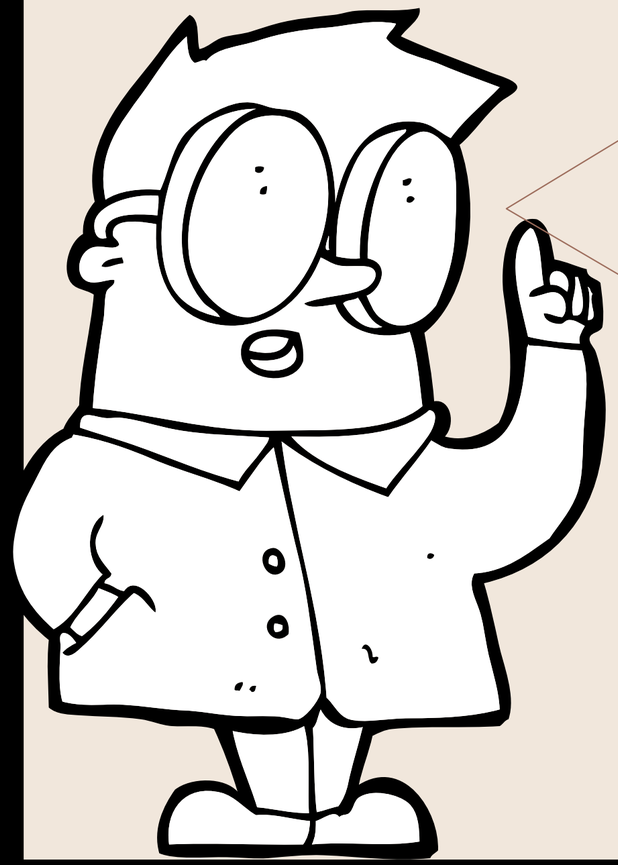

Cả lớp vừa tìm hiểu một hiện tượng thú vị của tự nhiên trên Trái Đất chúng ta. Vì thế chúng ta cần phải làm gì để bảo vệ hành tinh của mình nào?

XEM VIDEO VỀ NÚI LỬA

peek a boo

CHÀO TẠM BIỆT

MĂNG NON – TÀI LIỆU TIỂU HỌC

Chuyên

Soạn bài giảng điện tử Tiểu học

Bộ KẾT NỐI TRI THỨC

CHÂN TRỜI SÁNG TẠO

Soạn bài theo yêu cầu, dự giờ, chuyên đề

Vui lòng liên hệ:

Facebook: MĂNG NON – TÀI LIỆU TIỂU HỌC

Zalo: 0382348780 (Cảm) - 0905919065 (Linh)

Quét mã QR: Tiktok Facebook